

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 28.

V Ptuj v nedeljo dne 14. julija 1907.

VIII. letnik.

Prazne besede.

Vi, ki ne poznate kmetijskega življenja, ki živite v razkošju svojih palač in uživajte plodove dela, ki vam je bilo vedno tujo, — in vi, ki sedite pri zeleni mizi ter jahate svoje paragafe brez osira na življenje in življenske potrebe, — in vi, ki niste kmetje, delavci, obrtniki, predavajte si sledeči položaj: — Kakor večkrat prejehala je nevsmiljena toča tudi lansko leto Haladom vse vinograde. Preje že, pred leti, je tučila trtna uš vse nade in zadnje svoje krvave kapljice so vtaknili kmetje v ušive vinograde, da jih zboljšajo z novimi nasadi. Lani pa je bila brezsrčna usoda v eni uri vse v tla in — kmet je stal ob uničenih vinogradih in vil roke za ni vedel, kako bo zamašil nedolžni svoji lačni usta. A zopet se je kmet vzdignil in napel vse moči in zopet je poskušal khati. Vse je kazalo dobro; mrz je vinogradom precej škodoval, ali vendar je bilo upanje na dobro trgatve veliko. Grozd je bil lepo razvit. Takrat pa pride črni oblaček, vsaka minuta počenja večji, beli bliaki švigajo po zraku, votlo toni gromenje in toča bije, kakor božja šiba, bije brez vamiljenja, bije in bije in uniči v pol nade istradanega kmeta. . . Kako otroke rediti, tri kako davke plačati, kako živeti? . .

To je slika! In takih slučajev bi popisali lahko brez števila. Ne samo v vinogradih, — pa živinoreji, na travnikih in poljih, v gozdu na ni nji se kaže ta grozna usoda kmetijskega človeka! In v ozadju prihaja grozna pošast s točnimi rokami — lakota! . .

V tem hipu pa prihajajo gospodje, ki so jih kmeti odposlali v državni zbor, da kujejo mokane — kmetu v prid. Prihajajo poslanci in Ptuj porabi vse svoje moči, da postane kakšni prvi trgovec komercialni svetnik ali da dobi bogata učiteljica poštarsko službo. — Ježovnik in Boblek pa interpellirata ministra zaradi nemilih uradnikov, — Grafenauer se obnaša kot pokorni sluga duhovščine in klerikalni poslanci plešejo po piščalki sebičnih kaplanov. . .

Fraze, prazne besede, prazna pena na mesto — dela! Človek bi lahko obupal, ko zasleduje to prazno besedičenje ali pa bi proklinjal, da onemogoči neizobrazba vsak napredek. . . Fraze, prazne besede! O „slovanski vzajemnosti“ kričijo, svojega slovenskega kmeta pa pustijo strahotiti! O „majki Slaviji“ pojejo, kmet pa naj bere „živio“, ko mu kruli zelodec in ga kliče žit. . . Fraze, prazna pena! Časa ni, da bi se brigali za jezik, v katerem naj si pripovedujemo prvo revščino! Napolnite kmetu denarnico, naladite mu gospodarska poslopja, odženite špekulatorja od njegove hiše in — potem vam bo dovoljno pel: „naprej zastava Slava“. . .

Zdaj pa ne potrebuje naš kmet lepih pesni, temveč — denarja! Zdaj ne potrebuje praznih besed, temveč — gospodarskega dela! To je nazor, ki ga mi naprednjaki vedno ponarjavamo in ki nas dela nepremagljive! Delo je vir vsega! In zato — proč s frazo, proč s prazno besedo, proč z netrno politiko!

Ne samo po naših vinogradih, po vsem našem gospodarstvu vije toča! Ne samo po naših poljih je slaba žetev, temveč tudi

v duši ljudstva! Zato odnehajmo od praznega besedičenja; — stisnimo zobe skupaj, ne obupajmo in ne podajmo se in — prazni frazerji bodo izginiti, političarji se bodo izgubili, — mi pa bomo prisilili vlado, državo, deželo in celi svet, da nam dajo, kar je naše. . .

Politični pregled.

Politični položaj ne dopušča še nikakršnega upanja, da bi se zboljšalo stanje ljudstva. Pomislimo le to: od vseh strani prihajajo poročila o toči, povodnji, slabi žetvi, — v zbornici pa se gospodje poslanci prepirajo v 9 jezikih. Ja, 9 jezikih; namško, češko, poljsko, rusinsko, hrvaško, slovensko, srbsko, italijansko in rusko. Ruskega doslej še nismo čuli v zbornici, posl. Markov pa je tudi to vpeljal. Upati je, da se pojavi prihodnjič poslanec, ki bo govoril po kitajsko ali hotentotovski. . . Isti smešni pomen imajo gotovi nujnostni predlogi. Predlaga se vse napredek, samo da zbornica ne pride do resnega dela. In ako se vpoštevata dejstvo, da znajo poslanci v novi zbornici še bolj psovati kakor so psovali v stari, potem preide človeka res žalost. Pametnejši poslanci so se vendar pričeli v prostih zvezah združevati. Tako imamo zdaj v zbornici kmetijsko zvezo, kateri je pristopilo nad 260 poslancev. Nadalje imamo zvezo advokatov, obrtnikov, sodnikov, industrijcev itd. Največ preglaščeno delo zdaj vprašanje zborničnega jezika. Kako se bo de ta zadeva rešila, o temu še ne moremo ničesar reči.

Državni zbor. 7. s. e. j. a. Vložilo se je razne predloge in stavilo razna vprašanja. Potem je pričela zbornica razpravo o nujnostnem predlogu glede volilne sleparije v Galiciji. Posl. Hudec (soc. dem.) je govoril prvi in je prišlo med njegovim govorom do burnih prizorov. Hudec je napadel vlado, češ da je dala ta poljski žlahti prosto roko pri slepariji. V Kolomei se je glasovnice na prozornem papirju tiskalo, tako da volitev ni bila tajna. V Tarnovu se je volilce zaplato, ako niso ministra volili. Na ljudi se je dragonce našuntalo. V Kolomei se je plačalo za vsak glas 20 K. Poljak Kolišer je plačal sam 40.000 K. Govor posl. Hudca je bil vedno s prepričnim moten. Za njim je govoril dr. Liebermann (soc. dem.), ki je popisal krvave dogodke, kateri so se zgodili pri volitvah v Przemslu. Malo je pri temu govoru manjkalo, da bi se poslanci ne stegli. Posl. Okunjevski (Rusin) je popisal škandalozne gališke razmere. Ravno tako so govorili pol. Stand (žid.), Breiter (soc.) itd. Večje stranke so se pa izjavile proti nujnosti predloga, ki je bila tudi končno odklonjena. Res je, da so razmere v Galiciji naravnost nebovpijoče. Tam je kmet popolnoma izročen izkoriščanju ošabne žlahte, ki izpreša ljudstvu zadnji krajcar, da ga zapije s svojimi babami. . . 8. seja je nadaljevala prepir zaradi volitev. Rusini so vzporedili pri temu neko novo demonstracijo. Sredi med govorom poslanca Dulemba so pričeli rusinske svobodomiselnice pesni peti. Ministri in poslanci so gledali začudeno in potem deloma zapustili zbornico. 9. seja se je pečala s soc. dem. predlogom glede vpeljave splošne in enake pravice za deželne zbornice. Prvi je govoril

češki socialist Nemec. Za njim se je oglasil češki Janez Klobasa grof Sternberg, mož ki bi spadal v kakšni cirkus za „dummer Augusta“, ne pa v državni zbor. Tudi ta predlog je bil odklonjen. 10. seja. — Izmed došlih vprašanj in predlogov treba omeniti sledeče: Posl. Markov je predlagal vojaški odpust za čas žetve na Gališkem. Posl. Redlich je interpelliral z ozirom na neko izjavo ogrskega ministerskega predsednika glede Bozne in Hercegovine. Zdaj se pričenjajo namreč Madžaroni že domišljevati, da sta i Bozna ter Hercegovina „ogrsko ozemlje“. Potem je zbornica nadaljevala razpravo predloga glede vpeljave splošne in enake volilne pravice za deželne zbornice. Glavni govornik za ta predlog je bil pos. Selinger (soc.), ki je omenil, da delavstvo v Avstriji ne bo mirovalo, dokler ne doseže splošne in enake volilne pravice za vse zastope. Po razpravi se je odklonila nujnost predloga z 193 proti 158 glasov. — Potem je prišel nujnostni predlog glede podelitve „urlauba“ za čas žetve na dnevni red. Prvi je govoril posl. Markov v ruskem (!) jeziku. Seveda je prišlo do burnih prizorov. Posl. Peschka (nemški narodnjak) je izjavil, da je za predlog, ali na nujni način se isti ne da rešiti. Deželnoobrambeni minister fcm. Latscher je izjavil da vlada ni proti temu predlogu, da pa letos ne more veliko napraviti. Nujnost predloga se je končno odklonila. Torej za kmeta zopet nič! Zbornica je pričela potem razprava oz. prvo čitanje proračunskega provizorija. Prvi je govoril zopet prismojeni grof Sternberg. Posl. Schöpfer je govoril o davkih in zahteval pametni preostroj davčarstva. Končno se je pečal tudi z ogrsko državno polovico. Posl. Olesnicki (Rusin) je izjavil, da bodo Rusini proti vladnemu predlogu glasovali. Nato je bila kmalu seja zaključena.

150.000 kron je koštala državna zbornica v teh 14 dneh. Kaj se je pa doslej napravilo? Ničesar! Psovati smo slišali, proklinjati, — kmalu bi pokale celo zaušnice, katere bi sicer marsikateri teh čednih poslancev zaslužil, ker žre ljudski denar, brez da bi kaj koristnega naredil. V razpravi zbornice zaradi sleparije pri galiških volitvah se je čulo sledeče prijazne besede: Vi vol! Visokorojeni zločinec! Vi spadate v „Wurstelprater“! Švindler, držite gobec! Korupcijonist! Koliko kognaka ste danes že spili? Volilni sleparji! Znoreli bik! Ušivec! Iz katere ječe ste pa vi ušli? itd. itd. Poljskemu kaplanu Stojalovski se je očitalo, da je ukradel drago lampo, ki je bila določena za Jeruzalem itd. itd. . . In te šnoparske psovke so koštale 150.000 kron. Zunaj na deželi pa čaka kmet na podporo, ker mu je toča vse zbilala, — zunaj vlada revščina! Res, groza obide človeka, ko vidi take razmere.

Avstrijsko kmetijstvo. Na podlagi postav z 1. 1902 se je na Avstrijskem prvič kmetijska in gozdarska podjetja štelo. Poštelo se je skupno 2.856.748 kmetijskih in gozdarskih podjetij (gozdarskih je le 9461. Najmočnejše je malo in srednje posestvo. Štelo se je namreč:

od 2 do 5 hektarov	806.290 podjetij
5 „ 50 „	766.754 „
čez 50 hektarov	36.382 „

Na Štajerskem in Koroškem leži stvar tako-le:

	pod 2 ha	od 2 do 100 ha	čez 100 ha
	število posestev		
Štajersko	33.571	99.042	1613
Koroško	12.923	24.894	1095

Te številke dokazujejo, da pri nas še gospodari mala in srednja kmetija in da bi torej mali kmet od pametne gospodarske politike največ dobička imel. Še bolj dokazujejo to številke v kmetijstvu in gozdarstvu osluženih oseb. Teh oseb je 9.070.668 in se razdelijo tako-le:

Posestniki	3.424.016
Družinski člani	4.389.405
Uradniki	12.284
Nadzorniki	57.657
Posli	942.756
Hlapci	244.540

Velikanski pomen kmeta tiči v teh številkah. Čas je, da se pričena v državi kmeta vpoštovati.

Nismo še črnil! Posl. Lecher je izračunal, da je bila pri zadnjih volitvah na Avstrijskem večina volilcev naprednega mišljenja. Skupno je bilo namreč izvoljenih 189 klerikalnih poslancev vseh narodov z 1.357.000 glasovi. Na drugi strani pa je bilo voljenih 239 naprednih ali svobodomiselnih poslancev z 1.860.000 glasovi. Ker moramo k neklerikalnim poslancem tudi socialne demokrate računati, katerih je bilo voljenih 86 z 1.050.000 glasovi, zato lahko trdimo, da je bilo oddanih čez 1 1/2 milijona glasov več za napredne poslance nego za črnuhe.

Položaj na Ogrskem postaja zopet vedno resnejši. Košutova gospoda boče zapeljala državni voz v največje blato. Bivši ministerski predsednik Banffy je dejal zadnjič v Szegedinu: „Politični položaj na Ogrskem je danes veliko težavnejši nego l. 1848. Mi stojimo pred politično gospodarsko in družbeno katastrofo. In naša vlada nima moči, ki bi bile primerne tej nevarnosti.“ — No, vsa politična modrost Košutjancev ne pomaga ničesar. Zato pa naj pazimo Avstrijanci, da ne bi ogrska nevarnost i naša postala.

Madžaroni postajajo vedno predrznjeji. V zadnjem času so prišli v ostri preprič s hrvaškimi poslanci. Košutovci hočejo Hrvate pogoltniti. Ti se pa branijo. V parlamentu so delali hrvaški poslanci obstrukcijo. Vlada je postavila novega bana, kateri je pri Hrvatih splošno neprijeten. Na Hrvaškem so se zgodile velike demonstracije in pričakovali so še večje. Zdaj pa so povedali Madžaroni svetu še nekaj novega. Po berlinski pogodbi se je pooblastilo Avstrijo, da položi svojo roko na Bosnijo in Hercegovino. Zdaj je vtaknila Avstrija svoj denar v te zane-marjene pokrajine ter jih odprla kulturi in — gospod Košut pravi nakrat, da sta Bosna in Hercegovina pravzaprav „ogrsko“ pokrajine. Vse kar je prav, ali čas bi bil, da se požene enkrat to Košutovo prevzetno bando v kozji rog!

Dopisi.

Brežice na Savi. (Učitelj Zupan na „Kran-kenurlaubu“). Kakor splošno znano, dobil je učitelj na tukajšnji utrakvistični šoli g. Zupan bolniški odpust do počitnic. Reklo se je, da ima nadoho. Ali tako huda menda ni ta njegova bolezen, da bi učitelj ne mogel svoje službe opravljati, ker se vozi s kalesom pridno okoli, kar je prav čudno za nadušljivega človeka. Ker je najemnik kranjske kopelji Čadež, se pelje vsak dan tja, da nadzoruje zgradbo. Za to delo je dosti zdrav, za šolo pa ne. V kljub svoji naduhi se je udeležil Zupan tudi prvaških slavnosti v Pragi. Vprašamo tedaj c. k. deželni šolski svet v Gradcu, jeli je temu znano, da ima učitelj Zupan postranski posel kot najemnik kopelji in da porabi začasni odpust za pospešitev svojega privatnega podjetja ter za udeležitev pri prvaško-hujakajočih veseljih?

Več očetov.

Poličane. Dragi „koštrun-birt“ in Pišekov agitator France Gajšek! Podpisani obžalujem tvojo smolo, v katero te je zakopala božja previdnost. Zvedli smo po naprednih listih, kako „lepe kšefte“ znaš delati z mrhovino. Prosimo te, da pripraviš tudi za letošnjo Ciril- in Metodovo slavnost obilno prav finih, pristnih klobasic in nekaj šniceljnov, da boče tvojim gospodom, zlasti častiti duhovščini, prav dobro teknilo. — Tvoj

prijatelj. — Opomba od več poličanskih mož: Poličanski g. župnik zdaj lahko razvidi, da ima med svojimi ovčicami tudi enega predrznega „koštruna.“ Ali padel je v veliko lužo, iz katere je težka rešitev. Ne bode mu pomagalo, da se bori s svojimi dolgimi zvinitimi rogi, ker bodo kmalu „obštucani“...

Sv. Trojica v Slov. gor. V ponedeljek dne 1. t. m. so se pri nas vršile občinske volitve in so klerikalni podrepniki napeli vse sile da bi zmagali. Pa o joj! Akoravno so strastno agitirali in skoraj noč in dan pooblastila lovili, vendar jim nič ni pomagalo. Naprosili so si tudi Habjančiča po domače Strah, iz Gornjega Porčiča, kateri je že kot agitator znan in se tudi pri vsaki priliki baha z svojim znanjem postav; mož ima skoraj pri vsaki pravdi in volitvi svojo dolgo brado zraven vsled česar ga že imajo za „dohtarja“, akoravno ima skoraj povsod smolo. Z njim je prišel tudi njegov svetovalec Bračko, da bi nazadnjakom pomagala. Ta dva sta tudi cele dni glasove lovila kolikor sta mogla in še celo pooblastila seboj prinesla. Vendar pa je tudi njima pomoč bila preslaba. Tudi Antonjevski kaplan Lasbaher je agitiral in volilcem dopisoval, da bi se morali pri Bračiču v Spodnji Senarski zbirati in pod njegovo komando voliti (imamo take pisme vzrokov:.) Tako vmešavanje je postavno prepovedano in Lasbaharju se zna kaj pripetiti. Drakrat se je pri Antonu oznanilo, da je volitev v Senarski; Tudi zborovanje so imeli pod Lasbaherjovo komando, vendar je večina Antonjevških volilcev stala na strani naprednjakov in se ni dala od političnega kaplana zmotiti. Še celo žene so pooblastila lovile za svoje može in se je pri tej priliki neka žena iz Spod. Senarske, katere je že imela v mislih svojega moža za predstojnika, sama sebe pa za pravega komandanta, hudo opekla. Hotela je pooblastilo od neke vdove imeti, ali ta jo je prav pošteno oštela in ji duri pokazala. Govorili so okoli: „zmaga je naša“ in „sijajna“ ter so si tudi topiče in smodnik pripravili, da bi streljali. Ali spodletelo jim je in se je njih klic „Zmaga e naša“ v „Zguba je naša“ spremenil. Prav klavno in pobito so se od voliča pobirali, ker so v vseh treh razredih popolnoma propali. Pokazalo se je pri tej priliki, da se može zavvedajo in se ne dajo več od Berarda, Lasbaherja, Habjančiča in farških podrepnikov za nos voditi, ter so stali kakor skala in volili odbornike, do katerih imajo zaupanje. Toraj vsa hvala in čast naprednim volilcem in ne dajte se tudi pri drugih enakih prilikah od podrepnikov motiti! Živeli!

Sv. Bolfeng v. g. (Župnik Ilesič pod varnim ključem). Bodi nam pozdravljen, Atila II., šiba božja za malopridne farje, za slabe občinske predstojnike in največji strah za od popov zapeljane tercijalke! — Že parkrat je „Štajerc“ pisal nekoliko tehtnih besed radi obnazanje bol-fenškega župnika Ilesiča. Ljudje pa temu niso verjeli, tamveč so rekli, da je bila to laž. Uganjal je dejanja, katerih beli papir v tiskarni ne sprejme, ker črnilo zaradi bohnjenja svojjo dolžnost odpove. Mož je počenjal šolskim dekletom dajati najprve lepe pildeke, potem denar; ko so mu bile nekatere že popolnoma vdane, kupil je približno petim tudi lepe ženske urice. Ženi Balažovega Lojzeka pa je špendiral za godovno krasno stensko uro, pa ne vemo zakaj. Že pred tremi leti so se delavke na njive govorile, ko so koruzo rezale, da sta ženka in župnik — prijatelja. No, v petek večer ob 9. uri se je pripeljal iz Ptujja sodnijski sluga na bicikeljnu z povjelm, da se mora župnik na mestu brez obotavljenja k. c. k. sodniji v Ptuj odpeljati. Župnik je moral vbogati. Peljal ga je sosed krčmar Horvat, na največjo žalost vseh tercijal. Kaj bodo k temu sodniki rekli, to še doživimo, ako nam Bog to dopusti, ki se je naveličal tega ravnanja z deco...

Sv. Peter, Medvedovo selo. V zadnjem času je našim klerikalčkom greben tako zrasel, da bi bilo dobro, da ga dragi „Štajerc“ s tvojimi škarkji malo pristucaš. Tako se je na povelje cerkvenega ključarja (velika oseba) stavil slavo-lok v pozdrav novega župnika, les pa se je v prvi bližni hosti nekega revnega kočarja brez vsega vprašanja vzel — seveda se je pozneje glibalo, in se mu od klerikalne strani prigovarjalo, da naj te smreke cerkvi daruje, pa ne

vemo kaj ima cerkev s tem; za navadno tat bi bila stroga kazen najboljši odgovor. Na Golov večer pa si je mladi Verk, gospod Franč, apodupal na tujem svetu in v bližini vrh alopij z slannatimi strehami vkljub vedno v dajočem vetru napraviti velikanski kres z različnimi paganskimi burkami, pri katerih so služile — senene vile. Brez dovoljenja je košenice kres napraviti in na ta način vse veliko košnje na tujem pokratiti, več poalopij nepotrebno v nevarščino postaviti, to se pričast in slava našim slovenskim apostolom. Nam je vse eno, se li pripravi kres v proš sv. Janeza Kresnika, ali kakor ta nezreli pol-trdi, na čast „sv. Sčidmarku“ (pride god v hodnji koleodar sv. Mohorja) ali pa v češči slov. apostolov; imeti mora pridedliti prado istega sveta in ne sme biti nikake ne-sčine. Ošabni fantek pa si zna nasledke za neotesano obnašanje sam pripisati. Plafil gototudi njegov oče ni posebno vesel, kajti letoš slaba letina se tudi gospoda Verka ni mogla ogniti. Franček nučaj pamet!

Sv. Jakob v Slov. gor. Zelo nas je veseli predragi „Štajerc“, da si zadnjič našega mleko-zobnega kaplana Rabuzeka spet malo pokračal, ker ta žegnani fant je bil tvoje krtače res ni potreben. Ta dan je bilo pri sv. Jakobu živahno. — Vai mladi in stari, biteli so k ročnikom „Štajerca“, naj se jim dovoli, prečita ta dopis. — Krtača je bila sicer precej oja-a za Rabuzekovega Jakeca še mnogo premeh-ker to beano kaplanče že spet blati vsa ga-štovanja vredne može, po umazanih klerikal-cunjah. Jaka, ali se še spominjaš na prete-zimo? Kam pa si hodil se pogrevat, ko nisi denarca, da bi si kupil drv? Kdo ti je pa kup drva, da te ni bilo od mraza konec? Ali se spominjati, kdo ti je posodil denar, da ti bilo sploh mogoče plačati delavce, kateri se rigolali? Ali si se temu dobrotniku že zahvali? Gotovo samo s tem, da ga napadaš po tvoj-cunjah na neznosni način. Ali se tako ravna božjemu namestniku pristojno? Tudi Rabuzek podrepnik in agent „Kapinov Anza“ že vedo-prosi, da bi ga „Štajerc“ malo pokračal. T tega čevljarčka, kateremu je Rabuzek že tak ne-kaj „žegnov“ podelil, bi bilo tudi veli-boljši, da bi ostal doma pri svojih kopica-kakor pa da agitira ob času volitve po obla-in pomaga Rabuzeku blatiti naše poštenjake, klerikalnih cunjah. Svetujemo Ti, da postane miren, ker drugače se Ti zna slična goča-kakor tvojemu „komandantu“! Kapinovemu v-varišu „iz Hobele“ tudi svetujemo, da se na-brzda...

Iz Sobote-Mute in Olimja. Ker bivši žup-jože Kotnik v Soboti in Muti in sedaj v Olim- svojo neprestano ošabnost in predrznost v red- višji meri kaže, zlasti proti učiteljem, se mu sme več priznati, sicer mu greben preveč zraste! Ta Jože Kotnik je v Soboti nad Ma-celo na koroški meji s tamošnjim šolovodja Anton Remšnikom in njegovo soprogo, tako lal, kakor mačka z mišjo. Iz prižnice je za-dal učitelja, ki je bil kot orglavec na k- tako surovo, da je potem cela fara župnika v-razila, in moral se je od tamkaj spraviti. U- učitelj in njegova soproga sta bila vzor potr- živosti, zato sta si proti razburjenem petu- edino z jokanjem in pomagala. Ko pa je pa- zopet k njima sta morala vse požreli in po- biti, kajti on je bil „gospod“, ona dva pa go- gova podložna in sužnja! — Pa kaj hitro je- je zopet brez vsacega najmanjšega vzroka v- kimi, srditimi očmi hudo gledati in ikati v- voda, kje bi se kregal in, če družga ni za- zahteval je v šoli in cerkvi slovenski ja- kar pa ni več mogoče, ker je že najmanj- let tamkaj vse nemški, izvzemši nekaj p- služabnih. Ako hoče tu med Slovenci živet- kaj pa sili med Nemce, potem pa tamkaj- saja?! Ravnotako je kasneje na Muti začel- je v pričo vseh učencev od oltarja vse o- napadal! Konečno se je s tamošnjimi fu- in tržani na neki njivi zaradi meje aprl, in- je tako kakor nočna svetilka pri vlaku na- leznici z velikimi očmi rudeče gledal, se- gospodje nekaj kazali in rekli: mar nas ž- žive požreli? Sedaj mu ni drugega ostalo, k- kor zopet kopita pobrati in se s pomočjo

Novice.

marita v Olimpe preseliti. Vi pa Olimčani bodite moje, ne pa podlaga ptujčevi peti.

Sv. Barbara v Malozah. Ljubi Štajerci! Prosim te za toliko prostora v tvojem listu, da ti naznamim nekoliko od te fare. Toča je poklekala večina vse; mislim, da ti je že znano. Pa to še ni vse. Kakor se tožijo tam ljudje da več dni pretečeni teden ni zvonilo juternice, v poldne in Zdravemarije; ker se ključ od cerkve vzame, pa ljudje pridejo v jutru k cerkvi, ne morejo priti, da morajo žalostni oditi pred mašo. Gotovo se to godi zaradi tega, ker je poslanec Ploj žrnim hrbet pokazal. — Pravili so mi tudi farani, da so imeli izvrstnega organista in da ga je nekaj hudobnih mož bodilo tožit gosp. dekanu v Zaverče tako dolgo, da so ga odstranili po nedolžnim. Zdaj pa orglja neki učitelj Šerona tako, da raji ljudje zunaj cerkve ostanejo, kakor da bi poslušali tako orgljanje. To ravna vse župnik g. Ivan Vogrinc.

Dobje pri Planini: Dopis v „Štajercu“ št. 36 je našega župnika Vurkelca silno razburil; grozil se je da bomo imeli na škuplirsko nedeljo zato ramo zjutraj opravilo in tudi samo tiho mašo. Ali s tem nas pač župnik čisto nič ne rjezi, ker bomo imeli na ta način še več časa se v krčmah kratkočasiti, ali pa napraviti bližnje izlete. Mi nimamo časa od delavnikov za kratkotrasenje in izlete tako kakor župnik. Ta mož se pač ne briga za svoj posel. Kakor hitro mu pride muha v glavo pa gre v Št. Vid, v Št. Jurij, v Kozje in bogve kam vse. Pred kratkim časom je tukaj zopet ena ženska umrla, katero ni hotel iti prelevet z svetimi zakramenti. Ako bi pa bila kakšna volitev še tako daleč, oho! takrat je urno na nogah in gre, kakor da bi to bil njegov poklic. V mariborski cunji (Slov. Gospodarju) se opravičuje in pravi, da plača 1.000 K kdor mu dokaže da je njega nadvajajoči dopis v Štajercu št. 26 t. l. resničen. O ti vbogi Vurkelc, ti misliš da smo mi neumni, pa si le sam ker misliš, da bomo tvojim plašarjem verjeli. Saj si tudi lansko leto (1906) obljubil 1.000 K za dokaze, in si še naprosil 3 druge neumneže, kateri so tudi obljubili 1000 K za isti namen. Pa dokaze smo mi z 25 pričami dognali, manjkalo je še samo, da bi bili okrož. sodišču v Mariboru predloženi, ti si pa par dni pred glavno obravnavo tožbo odmaknil in plačal stroške, pa obljubljene 1.000 K nikdar ne. Ti in tvoji podprepniki plačate prvič tistih, že lansko leto obljubljenih 2.000 K potem pa prav radi nastopimo pot dokazov. Obljubiti, pa nič dati, to je slabo! Vidiš dragi „Štajerc“! Takega župnika imamo v Dobji. Od nas pa le tirja, da bi ga imenovali namestnika božjega, pa ne stori niti koraka podobnega pravega učenika Kristusa. Kaj neki poreče prevržen gospod knezoškof na to! Menda se ja strinja prevržen knezoškof z naveti visoko učenih in pobožnih cerkvenih učnikov, kateri pravijo, da kdor se dotakne politike ta se dotakne smole. Nikdar ne v svojo čast! No Vurkelc, ali je to krščanska vzgoja, ker nočeš prevideti na smrt bolane z svetimi zakramenti? Je to krščanska vzgoja, ker si z revolverjem strjel na Kolenca? Je to krščanska vzgoja, ker si iščeš svojo čast le v tožbah in pri sodnijah in še druge k takim dejanju napeljuješ? Je to krščanska vzgoja ker si toliko vbogih faranov naplašal da so ti nosili denar, in jim obetal da kupiš kaplana katerega čisto nič ne potrebuješ? Naznamim ti take kateri so še dandanes tisti denar dolžni katerega so morali tebi nositi, pa so tako vbogi da si še soli ne morejo kupiti. Vbogi neumneži so ti morali denar nositi ker si jih plašal da bojo pogubljeni če ti ne prinesejo denarja, in si se jim grozil z raznimi drugimi nesrečami. „Moja je hiša molitve, in vi ste iz nje napravili jamo razbojnikov“ pravi Kristus. Kdo je napravil jamo razbojnikov? Malopridni, Vurkelca podobni duhovniki, kateri zlorabljajo prižnico, spovednico in sveto vero v politične namene. Ako pobožni in modri cerkveni učniki ne pišejo prav, dokaži Vurkelc, ker se toliko poganja za dokaze, mi ti zato ne obljubimo 1000 K pa k lepi visoki časti boš prišel če to dokažeš. Ja pa k veliko lepši časti prideš če to dokažeš, kakor pa tako ker ponujaš 1.000 K da nič ne daš; prigovor pravi: Kdor se veliko baha, malo ima. Vurkelc poboljšaj se, imamo še dosti gradiva za te. Na svidenje — Nevstrašeni naprednjaki.

Počitnice so zopet prišle. Kako željno so jih pričakovali nežni otroci, kako poletito veselo v gozdovje, da dihajo mlada prsa sveži zrak prostosti in brezskrbnega razkošja. Predstavljajmo si zopet svojo prvo mladost in uvideli bomo, da so šolske počitnice potrebne. Bogata in revna deca obiskuje šolo. Koliko je otrok, ki morajo ura pota napraviti, predno pridejo bosonogi, trudni in izpehani v šolo! Koliko je otrok, ki imajo za kosilce borni košček suhega kruha! Koliko je otrok, ki tavaajo v raztrganih čevljih po snegu. In v desetih mesecih se vtudi i duša ter potrebuje pokoja. Potrebne, več kot potrebne so šolske „vakanke“! Drugo in najvažnejše vprašanje pa je: kako naj preživi otrok šolske počitnice? Priznamo, da je oče-kmet vesel, ako dobi vsled počitnic par otroških sodelavcev. In napačno bi bilo, ako bi se pustilo otroka v počitnicah brez vsacega dela. Kajti delo je zdravo! Veliki učenjaki so pasili v svoji mladini krave in kitali gnoj. Kdor se sramuje ali boji dela, ta ne spada v današnje človeško družbo. To naziranje si mora deci priučiti že v nežni mladosti; — pridobiti si mora deca ponos dela, veselje do dela in zato pripravimo kmetom, naj ne pustijo svoje otroke med počitnicami postopati. Seveda, preobilo dela, pretežkega dela se ne sme naložiti deci. Delo, ki ubija zdravje, napravilo bo de tvojce dece pohabljenosti bitje, ki ti bo de celo življenje v nadlogo. Izročiti treba torej deci le toliko dela, kolikor ga zamore izvršiti, brez da bi postala nejevoljna, jezva in — bolana. Isto velja glede duševnega dela. Dobro je, ako vzame otrok i med počitnicami dobro knjigo v roke in si kaj priučti. Ali pozabiti ni na počitek, ki ga potrebuje nežno razvita otroška duša. Nadalje pa treba paziti na dušno kakor telesno zdravje dece. Kolikokrat vidimo nespametne matere, ki napajajo svoje šolarske otroke z vinom, pivom in celo z — žganjem. Take matere ne pomislijo, da zaostane taka deca duševno kakor telesno, da izgubi svoje moči in se ne more razviti tako, kakor bi bilo to potrebno. Slabo je, ako zahaja otrok med pijane dekline in hlapce, ki ne izberajo svojih besed in — izlivajo svoje čustvo, kadar vlivajo vino. Z eno besedo: kar si je priučil otrok v šoli po dobrih učiteljih, to si naj pridrž i in izboljša po naukih svojih staršev med počitnicami. Glavno je pri tem, da kmetaki otrok ne pridobi sovraštva do očetovske grude, da ljubi kmetijstvo s tisto ljubeznijo, ki je potrebna, da ne izgubi kmet veselja do svojega stanu. Vzgojite svoji deci ponos, da je kmetaka kri delavska kri, in — vzgojite jo brez babjeverja napredno ter pametno!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Ploj, pravičnost in drugo. Nekaj čudnega je na tem hofratu Ploju: odkrite besede ne pozna. Vse, kar dela, nosi pečat hinavščine na sebi, vse je skrivnostno, za kulisami, vse je jezuvitično. Najbolje se razume hofrat Ploj na — „protekcijo“. Kakor je zlezal sam po politični lestvici navzgor in je celo že špekuliral, da bi postal minister, — tako dviga tudi svoje prijatelje in znanee in jim prikrbuje lepe služboce. Svoj čas smo omenili slučaj Jurza. Hofrat Ploj je toliko časa okoli vlade lazil, fehtaril in sitnosti uganjal, da je postal Jurza „komercialni svetnik“. Nimamo vzroka, da bi napadali g. Jurzo. Ali pravično ni bilo njegovo imenovanje, kajti kakšne so Jurzove zasluge? Zdaj smo izvedli še drug slučaj te čudne „Protektionswirtschaft“. Učiteljica Marija Mursa, soproga cementnega fabrikanta in propalega kandidata Mursa, je dobila službo poštarice v Cvenu pri Ljutomeru. Kako to? Ali je službe potrebna? Mursa je bogat posestnik in cementni fabrikant, ki bi vendar lahko svojo ženo iz lastnega izdržal. Poleg tega je gospa Mursa še učiteljica in zdaj je postala še poštarica. Vse kar je prav, — ali vsi drugi prosilci so bili gotovo bolj potrebni nego ravno gospa Mursa. Čujemo, da je bila tudi poštna direkcija v Gradcu proti tej podelitvi. Ali hofrat Ploj je lazil okoli ministror kakov mačka okoli vrele kaše in stvar je šla. Ali je postal Ploj le zato hofrat in poslanec, da podeljuje on službe in sicer ljudem, ki imajo že itak vsega dovolj? To je prehuho in ta neznosni protekcijski način bomo malo pojasnili, — tudi drugje, ne samo v „Štajercu“.

Ploj naj se briga raje za svoje dolžnosti kot poslanec!

Roblek in Ježovnik že dokazujeta, da sta si kaj priučila od tistih 7 farjev, s katerimi sedita v enem klubu. Prva interpelacija, katero sta vložila, se ne tiče ne gospodarstva, ne gmotnega stanja, ne šolstva, temveč — uradnikov. Dr. Kukovec ni prav, da se premešča finančne uradnike tako ali tako in zato je komandiral Robleku ter Ježovniku, da se za to potegujeta! Torej — že spet dvojezični pečati, stranišni napisi in uradniško vprašanje. Ja vraga, ali ni kmetu vse eno, ako ga sprejme nemški ali slovenski ali turški uradnik, kadar prinese svoje krvave štibre na davkarijo? Ježovnik in Roblek, to vendar vidva tudi priznata! Pustita dohtarsko politiko in na delo za gospodarstvo!

„Krščanska demokratska“ sta postala na napredni program voljena poslanca Roblek in Ježovnik. Pristopila sta namreč v „Jugoslovanski klub“, v katerem sedi poleg njih 7 duhovnov in ki ima v svojih pravilih povedano, da je „krščansko-demokratski“ klub. Kaj je to? Krščanska demokracija je isto kakor krščansko socialstvo in to je isto kako klerikalizem. Klerikalizem pa je najhujši sovražnik ljudstva, ker ima edini cilj, uresničiti večno politično nadvlado duhovščine. Roblek in Ježovnik sta se torej prekrstila: kot naprednjaka sta bila voljena, in klerikalca sta postala! Ali nismo to že naprej vedeli in povedali? Žalostno je to, kajti ljudstvo je zdaj popolnoma izročeno politiki pravaške duhovščine. Roblek in Ježovnik — „mir tut das Herz so weh“, dass ich dich in der Gesellschaft seh“.

Revsčina na Štajerskem. Poslanec Malik je vložil 3. t. m. v državni zbornici nujnostni predlog glede velike revščine, katero so povzročile razne povodnji in drugi elementarni dogodki zlasti v okrajih Ptuj, Radgona, Zg. Radgona, Maribor, Lipnica, Wildon, Čmurek itd. Ta prepotrebni predlog omeni v prvi vrsti, da so vinske kulture vsled mrazu poškodovane, (zdaj jih je še toča pobila); nadalje se peča predlog z povodnjo, katero je povzročila letos Mura itd. Končno zahteva predlog: — 1. Visoki vladi se naroči, da uredi takoj potrebne tozadevne poizvedbe in preskrbi takoj primerne podpore. — 2. Prizadetim posestnikom naj se odpiše celi zemljiški davek za leto 1907, oziroma huje prizadetim za 2 let. — 3. Na ogled škode naj se pošlje višjega uradnika. — Predlog je zelo umesten in naj bi se združila z njim akcija zaradi po toči prizadete škode. Poslanci, na dan!

Benko-Cvenkaničovi računi. Benkovič je izjavil, da plača 100 K, kdor mu dokaže, da si je računil za eno tirjatev 3 K 60 v. Dokazali smo mu to, ali deslej nam še ni poslal tistih 100 K. Ker dvojno bolje drži, vam popišemo še en tak slučaj. V roki imamo sledeče pismo iz Benkovičove pisarne:

„Gospod France Jurman in Jesenice. — Vaša sestra Ana Jurman me je pooblastila, da iztirjam od Vas mesečne prispevke za marec, april, maj in junij po 30 K skupaj 120 K. — Opoznam Vas, da pošljete to svoto in za pouk, pooblastilo in dopis 4 K 60 v. do 24. junija 1907, da ne dela Vam daljnih stroškov. — Z odličnim spoštovanjem dr. Ivan Benkovič.“

Iz tega je razvidno, da si je dični poslanec Benkovič kot pravi „kmetaki prijatelj“ zaračunal za celih 6 vrstic pisma 4 krone 60 vin.!!! Omeniti pa je še, da ni Ana Jurman Benkoviča nikdar pooblastila, da naj tirja zanj, da torej tudi ni podpisala nobenega pooblastila. V kljub temu je Benkovič pooblastilo računali!!! No, vi člani „laži-kmetске zveze“, kako vam ugaja vaš slavni poslanec? ...

Narodno hujskanje „Slov. Gospodarja.“ Piše se nam: V št. 33. jemlje ta slavna cunja slovo od g. vinarskega inštruktorja Ašiča, koji zapušča Ormuž. V koliki meri da govori iz srca pametnim vinogradnikom ormuškega okraja, to prepuštimo sodbi cenj. bralcev istega okraja. Nesramno pa je, da porabi blagoslovljeni urednik to priliko za napad na našega mnogozasluznega, vsestransko priljubljenega in nepristranskega vinarskega inštruktorja g. Stambergerja, kojega imeni niti pisati ne zna (piše ga Stamberger). Farško-prvaška nesramnost kaže se tukaj zopet v svoji nagoti! Pred letom dni povodom odlikovanja g. Stambergerja z častno diplomom slatinske kmetijske podružnice, ga je celjsko glasilo duhovščine „Domovina“ kaj hva-

lila kot „vrlega Slovenca“ in se skrito celo čudila, da so njega kot Slovenca Slatinčani nem-
čurji odlikovali. Danes pa pravi bratec „Gospo-
dar“, da g. Stamberger le zavoljo tega ni bil
premeščen, ker se čuti „Nemca“. Mi ki ime-
novega gospoda poznamo, pa vemo da je vrli
sin kronovine Štajerske, izvrstni strokovnjak,
priden uradnik dež. odbora, nikakor pa kak
hujšakač, in se vsled tega vsi veselimo, da so
se naše prošnje vlishale in da nam je ohranjen.
Bog ga nam ohrani še mnogo lot! Iz zaneslji-
vega vira pa vemo, da on ni prosil dež. odbor
najga v Šmarji pusti; prosila je v prvi vrsti
in kot prva kmetijska podružnica slatinska,
okrajni odbor rogački, različne občine obeh
okrajev in posamezniki. Gospodje zaščitniki g.
Ašica so se iz zgolj političnih vzrokov potego-
vali za njega, mi pa takih vzrokov nismo imeli
in dež. odbor je uvidel, da je predlog km. po-
družnice Slatinske naj nam g. Stamberger iz
tehtnih gospodarskih vzrokov vsatane, popolnoma
umestnen, in je toraj naši prošnji ugodil. Gospoda
odposlanca k občenemu zboru km. družbe v Gradcu,
Sever in Drogenig zaslužita v tem obziru za
nujni uspešni nastop še posebno hvalo. Tako
stoji stvar, ljubi lažnivci „Gospodar“ in ne da
se zavijati! Deželni uradniki, ki so nastavljeni
za gospodarski poduk kmetov, se ne morejo in
tudi ne smejo eni politični stranki z dušo in
telom zapisati ker njih naloga ni ščuvanje
ljudstva, kajti to že itak privrženci in agenti
„Gospodarja“ v preobilnem številu preskrbijo.

Nesrečne Haloze. Kakor smo že v zadnji
številkli poročali, prizadela je Haloze zopet velika
nesreča. Vinogradniki so imeli letos veliko upanja,
da si bodo po lanskim škodi vendar malo zbolj-
šali svoj položaj. Rast in razvitost trte je bil precej
dober in ljudje so bili zadovoljni. Toča pa je
uničila zopet vse nade. Letošnja toča je napra-
vila na vsak način vsaj toliko škode kakor lanska.
Sicer se to danes še ne da preceniti, kajti tako
velike pokrajine še niso pod točo trpele kakor
letos. Lahko se trdi, da so trpele cele Haloze
in celo v Slov. Goricah se je čutilo grozno ne-
vihto. Zato se ne more preceniti škoda takoj.
Tudi onemogoči pravo cenitev dejstvo, da je
spremljeval letošnjo točo hudi vihar; vsled
tega je en vinograd uničen, drugi sosedni vino-
grad pa ni prav nič prizadet, medtem ko sta
tretji in četrti morda zopet uničena. Na vsak
način izvemo v kratkem visokost prizadete škode.
Danes pa že lahko rečemo, da je škoda večja
od lani povzročene. Najbolj prizadete so občine
Vareja, Lupstova, sv. Elizabeta, Hrušakagora,
Turški vrh. Ko je nevihta vinograde teh občin
uničila, obrnila se je deloma proti Hrvaški, de-
loma na ormuško stran. Hudo prizadete so tudi
občine Žitale, sv. Trojica, Zedlarsko, Zavrč, Pod-
lehnik, Okič itd. Sploh se mora reči, da so
cele Haloze prizadete. Najstarejši ljudje se
ne morejo spominjati tako obširne nevihte.
Ljudstvo je seveda popolnoma obupano. Vbogi
kmetje nimajo niti denarja za sol in ne vedo,
kako bi se preživeli. Vendar le priporočamo sle-
deče: Odstranite potrtih takoj vse
natrgane nagone in škropite ter
žveplajte iz novega! To je edini svet,
ki se mora dati, da se ohrani vsaj to, kar je toča
pustila. Dolžnost poslancev bi pa seveda bila,
da storijo takoj vse potrebne korake za hitro in izdat-
no pomoč. Tu se neha vsaka stranka in vsaka po-
litika, kajti pomagati je treba. Upamo, da
bodo poslanci to vpoštevali. Vbogim Haložanom
pa ključemo: Ne obupajte, čeprav vas je usoda
hudo pripognila! Mi bomo vplivali na naše
zastopnike, da storijo vse, kar je mogoče, za
ljudsko korist. Drago bi nam bilo, ako nam
naznanijo posamezni posestniki, koliko škode so
trpeli in kaj vedo poročati o toči v njih vinogradih!

In zopet toča! Pretekli terek je divjala
zopet toča. Kar je prejšnja toča pustila, to je zdaj
uničila. Najhujše prizadeta je fara sv. Barbara
v Halozah in Zavrč. Ljudje so popolnoma obu-
pani. Lani jim je nevihta vse pobila in letos zo-
pet. Revščina je velikanska.

Ptujski okrajni zastop je storil takoj vse
korake, da se pomaga po toči tako hudo priz-
adetemu ljudstvu. Napravil je primerne prošnje
in predloge na deželo in državo. Upamo, da se
vbogim ljudem kmalu pomaga!

Praznovorje je huda bolezen. Žalostno za
duhovništvo pa je dejstvo, da je največ prazno-

verja ali babjeverja tam, kjer je največ kleri-
kalcev. Z lahkim srcem trdimo, da so ravno
klerikalni duhovniki vedno pospeševali prazno
vero, češ da so copernice in duhovi, da delajo
hudobni ljudje točo, da se živino in ljudi za-
govori, da imajo posamezniki „hudi pogled“ in
kar je še takih srednjoveških neumnosti... Mi
naprednjaki torej nismo krivi, ako je ljudstvo
še udano praznovorju. Mi smo ljudstvo izobra-
ževali, prvaški klerikalci pa so poneumili ljudstvo.
Zdaj imajo sami odgovornost zato! Ko je bil
knezoškof pred 6 leti v Halozah, je padla toča.
In ko je letos prišel, je slučajno toča zopet
padla. Zdaj govorijo neumni, praznovorni ljudje,
da je škof temu kriv. Pametni človek seveda
tega ne bode trdil, kajti ta ve, da je toča na-
turni pojav. Ali ko bi klerikalci ljudje izobra-
ževali, bi ti nikdar v take „larefare“ ne vero-
vali.

Župnik Ogrizek v Dramlju besni in
divja. Drugače si ne moremo raztolmačiti ne-
sramne njegove „popravke“. Človek bi se
jezil nad to impertinentno zlorabo postav, ko
bi ne bili pri nas že vseh popovskih lumparij
navajeni. Mi se izprosimo enkrat za vselej nad-
legovanje s takimi „popravki“, ki dokazujejo le,
da ima Ogrizek železno čelo. Vrgli smo njegov
popravek v koš. Ena pot vam je pa odprta, vi
sovražniki resnice: to je — sodnija. Tam vam
dokažemo vse vaše čedne lastnosti!

Št. Bolfenskega župnika Ilesiča so zdaj le
zaprl. Pred meseci že smo pisali, kaj se je go-
vorilo o razmerju Ilesiča z nedoraslimi dekl-
kami. Imeli smo v rokah pisma otrok, ki so
povedala grozovite stvari. Niti popisati se te-
ga ne da! Čakali smo torej, kaj poreče oblast. Vr-
šile so se preiskave, tožbe, razprave in končno
je ostal Ilesič v Št. Bolfengu in bil še vedno
dobri „dušni pastir“ svojih ovčic. Priče so pri
sodnji povedale vse v župnikov prid. Kako to?
No, govori se, da jih je fajmošter enostavno
podkupil. Zdaj je prišla cela zadeva na dan in
sodnija je odprla svoja vrata ter sprejela čed-
nega gospoda Ilesiča... Prišla je preiskava
proti fajmoštru i. s. po § 128 k. z. (to je
oskrumba) in zaradi napeljevanja h krivi pri-
segi. Videli bomo, kaj prinese preiskava na
dan in potem izpregovorimo odločno besedo.
Kajti kje je bila posvetna in cerkvena oblast
doslej?! Davno že se je vedlo, da smrdi v Bol-
fengu in vendar niso v to poklicani činitelji
ničesar storili. Tisti pobožni možje pa, ki so
prišli svoj čas v naše uredništvo in sonas opo-
vali, ker smo svarili stariše pred Ilesičom, tisti
naj se primejo za nos. Sodnija bode dokazala,
da imamo prav!

Župnik — krčmar! Res neverjetno! Videli
smo že župnike, ki govorijo po shodih, ki uga-
njajo politiko raz prižnic; nadalje župnike, ki
hočejo biti komandanti občinskih zastopov; tudi
župnike-poštarje in župnike ravnatelje črnih
konzumov smo že videli, — čeprav si ne
moremo predstavljati, kako se dajo združiti ti
posli z vzvišeno službo božjega namestnika. Zdaj
smo pa doživeli še nekaj novega. Pošteni kmet
iz Šmartna pri Slovenjgradcu nam piše: „Naš
župnik Pečnik znal si je pridobiti lansko leto
gostilniško koncesijo in izvršuje v župnijski
hiši to obrt. Briga se veliko za oštarijo, manj
pa za svojo duhovniško službo. Sicer se pa tudi
v krčmi prav čudno obnaša. Vedno ima seveda
kakšno „fejst punco“ za kelnerico. Oh, kako se
muza ta božji mož okoli svojih služabnic!...
Vprašamo vse poštene ljudi in tudi cerkveno
oblast: ali se to spodobi, da je župnik obenem
gostilničar? Kaj ko bi imel poleg tega ljubavno
razmerje z kelnerco ali svojo mlado kuharico?
Dekleta, kuharica in kelnerica sta si večkrat
v jezi in to iz ljubosumnosti! Čas bi bil, da
napravi knez in škof konec temu škandalu.“
Tako piše priprosti kmet! Tudi mi ne moremo
razumeti, kako bi se združilo duhovniško z krč-
marsko službo?! Župniki bi si kmalu prisvojili
pravico, da posedujejo hiše z „Mädchen für
alles“...

Nemarnost z mlekom. Zadnjič je bil v Ptuj
uradnik, ki je imel preiskati življenska sredstva.
Mož se je pobrigal tudi zato, da preišče mleko,
katerega prinesejo kmetice vsako jutro v mesto.
Priznati se mora, da se dobi med najpoštenjšimi
ljudmi par nepoštenih, ki škodujejo potem celi
stvari. Pri raznih mlekaricah se je dobilo res,

toliko nemarnosti, da je groza. Smeti, kraj-
gnoj, muhe, mrčesje, slama, sploh vse mogoče
stvari je dobil uradnik v mleku. Poleg tega je
bila večina posod ali zarjavela ali sploh nema-
na in umazana. To pač ne gre! S takim, ope-
tovano tudi z vodo mešanim mlekom si poku-
šajo ljudje zdravje za celo življenje. Priporo-
čamo torej kmetom sledeče: Zahtevajte za svojo
pridelke toliko, kolikor mislite, da je prav. Ali
držite posode čiste in prodajajte polno, ne
pokvarjeno mleko. Tako si pridobite vpliv na
vaše ime ostane pošteno!

Sejem za žrebeta. Okrajni načelnik gop.
Ornig namerava s 1. septembrom naprej val
navadni sejem združiti s sejmom za žrebeta.
Žrebeta bode prosta vsakih plačil (mesta in
stanta) ter se bo poskrbelo, da pride dovolj
kupcev. Ta misel g. Orniga je pač izbora.
Kajti zdaj prihajajo kupci po vaseh in nakup-
jejo žrebeta, brez da bi kmetje vedeli prav
cene. Kmetje trpijo pri temu veliko škodo in
zato bode sejem za žrebeta prav velikega gop-
darskega pomena.

Cesarja Franc Jožefa gimnazij v Ptuj je
imel 6. t. m. svoj zaključek. To leto je obklu-
ta zavod 209 dijakov i. s. 167 Nemcev, 33 Slo-
vencev, 2 Čeha in 1 Anglež. Učnih moči je bilo 11.
Šolsko leto je končalo z lepimi uspehi. 15 št-
dentov je dobilo spričevalo z odliko. Profesor
Kaltenegger je vpriporil risarsko izložbo, ki je
kazala v splošnem prav lepe uspehe. Podpomo-
drštvo gimnazija je imelo dohodkov K 1345 94.
Izdatkov pa K 923 35. Premoženja ima to društ-
vo blizo 8000 kron. Kakor je iz teh števil km-
vidno, se gimnazij v Ptuj prav lepo razvija.
Učni uspehi so taki, da smejo biti stariši v sploš-
nem več kot zadovoljni. Zato je tembolj žalostno,
da se nekateri hujšakači upajo napadati in ta-
vod iz zgolj političnega sovraštva!

Sejmi na Štajerskem. 15. julija: Am-
fels (živinski); Dobova pri Brežicah (živ.); Ptuj
Jurij v okraju Wildon (kramarski in živ.), Ple-
terje pri Brežicah (živ.); — 16. julija: O-
muž (svinjski); Dobje v okraju Kozje (letni in
živ.); — 17. julija: Gradec (sejem z žitja-
mrvo, slamo, lesom); Ptuj (živinski, konjski
svinjski); Brnk na Muri (živ.); Št. Filip v okraju
Kozje (letni in živ.); — 18. julija: Gradec
(živ.); sv. Jurij pri Muravi (letni in živ.), Beg-
pri Ptuj (svinjski).

Celjska mestna hranilnica je uvedla s 15.
julijem domače hranilne blagajnice (Heimspars-
kassen), kakor so se že po celem svetu ope-
mačile. Kakor znano, dobi vsak vlagatelj lepo
izdelano blagajnico domu, v katero zamore vlo-
gati krajcar za krajcarjem. Kadar nabere le-
malo večjo svoto, prinese blagajnico, ki se ob-
pre in izprazne pred njegovimi očmi ter vni-
ži na njegov račun. Take blagajnice so zlasti
za otroke neprecenljive vrednosti. Ali tudi o-
rašenim jih je toplo priporočati. Kakor po-
dano, ima tudi ptujski šparksa to uredbo. —
(glej današnji inzerat).

Na postaji v Brežicah so prav slabe ve-
stvene razmere. Opetovano že se je zgodilo, da
so bili potniki pri večernih vlakih od neznan-
zločincev napadeni in pretepeni. Z ozirom na
javno varnost bi bilo potrebno, da odpoljo
orožniška postaja v Brežicah vsak dan k več-
nim vlakom patrolje.

Na vislice je bil obsojen pred graški-
porotniki Vencel Dworak, ker je umoril in ope-
starko Alojzijo Lackner.

V Hrastniku sta ponesrečila rudarja H.
Šantej in J. Deoto. Rudar Kerže je streljal po-
mog, brez da bi to ponesrečenima pore-
vled tega sta bila oba težko ranjena.

Ubil se je na poti proti Žalcu šolar Anton
Premik. Padel je iz voza ob predstojnika A-
loge. —

Kdo ve kaj? V Ameriki je zapustil ml.
Johan Kastner po smrti premoženja čez 4 ml-
jonov kron. Zdaj iščejo dediče, ker se je po-
nik baje iz Štajerskega preselil v Ameriko.

V konkurz je prišla firma Melh. Widen-
v Slovenski Bistrici.

Utonila sta blizu Prasperga dva dečka
Savinji.

Stekli pes je ugriznil 25. p. m. poštno-
uradnika Oto Schantl v Poličanah.

Kobilice so napravile v laškem okraju
veliko večjo škodo nego se je to preje mi-
liš.

gadih niso pustile nobenega listja; gozdovi so bili popolnoma uničeni. Tudi vinogradi so bili trpeli, polja in njive pa nekaj manj. Edino zdravilo proti temu mrčesju je špricanje. Vzame se v namen navadne šprice, kakor se jih rabi v vinogradih in škropi se z žajfzato vodo (2% žajfze) ali pa z vodo, kateri se primeša tobakovo soka.

Ustrelil se je v Negavi posestnik Matija Hlaba. Mož je bil bolan in žalosten, ker mu je pred par dnevi žena umrla. Živel je v dobrih razmerah in zapušča 8 otrok.

IZ Koroškega.

Ljubljanski „Mir“ je v surovosti, lažnivosti in brezvestnosti že davno vse druge klerikalne prekosil. Poštenemu človeku je sicer težko misliti se s tem „listom“, ki kaže, da je „glasilo koroških Slovencev“. Najbolje bi tudi bilo, da ne vrže to eno tja na gnoj. Ali ker je vendarle nekaj poneumnih revežev, ki iščejo na tako komando modrost v tem papirju, moramo se ter tja to omeniti. Ako prelistamo vse klerikalne časnike, nikjer ne bomo našli toliko pravih laži, kakor jih nakopiči vsaka številka „Slo.“. V 29. številki napada „Š Mir“ zlasti Josef Krašnič iz Svetnevasi, kateri je seveda svojo nevtrastnost tej gospodi neprijeten. Pod naslovom „Razbojništvo“ opusje „Š Mir“ Krašnič in ga imenuje vse mogoče. Lahko je to delo! „Š Mir“ se zanaša na črne ljubljanske porotnike, za katere je zbežal. Zdi se nam namazani častnik podoben skritemu paglavcu, ki meče kamenje iz varnega zavetišča na mišogredoče ljudi. Kdo bi se njegove zbesnelosti bal? G. Krašnič bode pač z istim apetitom razvijal, kakor da bi ga „Mir“ hvalil. Nasprotno, — danes je sramota za vsacega Korošča, katerega hvali „Š Mir“, in čast za vsacega, katerega napada. Pa še nekaj treba omeniti! „Š Mir“ je že tako podivjan, da ne ve, da človek umrje in ne „krepa“ ali ne „crkne“. Dosledno govori ta duhovniški list o naprednjakih, da so „crknili“ ali „krepali“. To je pač višek klerikalne ljubuzni! Niti smrt ni tej bandi sveta. Kot lastnik „Š Mira“ je podpisan katoliški duhovnik — prost Gregor Enspieler v Tinjah. Glavni urednik „Š Mira“ pa je gotovo monsignor Podgorc. Dva visoka duhovnika se ne smejo sramujeta, izdajati list, ki je za javno sramoto, to kar je strup za zdravje. Dva koroška duhovnika se strinjata z lopovsko pisavo „Š Mira“. Dva katoliška duhovna pišeta v vsaki številki, da ljudje „crkajo“, ako ravno bi morala vedeti ta katekizma, da smo vsi po božji podobi stvarjeni... Ensplier in Podgorc, vajina imena brž vse to gnusno psovanje in obrekovanje! V dva sta pred vsem poštenim svetom kriva in odgovorna za vso „Mirovo“ beštialnost! Ta pečat, to kajnovno znamenje, vama nikdo iz čela ne odtrže. Zdej se pač ne čudimo, da očitajo kranjski duhovniki koroškim svojim opaznim pijanost in posedanje ter krokanje v gostinjah. Kajti le brezmejno uživanje alkohola namore človeka tako degenerirati, tako potisniti na stališče živali, da ne razločuje več dobro od zlega. Mi trdimo: Kar je nemoralnega v koroškem, grdega in živinskega v našem koroškem ljudstvu, to imajo politični duhovni — v prvi vrsti Ensplier in Podgorc — na vestil!

Preveč odkritosti kažejo dr. Brejčovi hajdki semtertja. Zadnjič je bilo neko veliko pisanjevanje rdečosrajčnih sokolov v Pragi. Seveda smo smeli zaostati prvaški klerikalci na Koroškem. Ker pa jim je menda v volilnem boju dobro zmanjkalo, da bi se sami peljali v Prago, poslali so tja le telegram. Škoda! Kako lepo bi bilo videti, ko bi rečimo monsignore Podgorc skakal čez „Bock“ ali pa ko bi kazal župnik Slaton svojega rojstva grešne kosti v tankem tiku! No, lepo bi bilo, pa ni šlo. Za Slatona je to posebno škoda, ker bi se plzensko pro njegovi slovenski duši gotovo bolj prileglo pro Seifritzovo. Torej — poslali so telegram, ki se je tako-le glasil: „Od najsevernejše strani koroškega Slovanstva pošilja v veliki ideji slovenske vzajemnosti zbranim bratim svoje iskrene pozdrave politično društvo koroških Slovencev. Nazdar! Dr. Janko Brejc, predsednik.“ — Dobro, — nazdar! Ali čudno: med volitvami so očitali tiprvači vsakemu napred-

njaku, da je „Prus“. Zdej pa se imenujejo sami pristaši „velike“ ideje „slovenske vzajemnosti.“ Hm, hm! Pa nslavisti ste torej! Avstrija razbiti je vaš cilj, kajti v bratski složnosti s hrvatskimi cigani in srbskimi kraljemorilci hočete živeti. No, mi vam tega ne zavidamo. Vrata so odprta, — zapustite koroško deželico s „cok in pokom“ in odpotujte na Balkan, kjer vas gotovo že željno pričakujejo. Mi vas radovoljni pustimo! Nazdar!

Grafenauer — blamirani Evropejec. Vrli naš orglar Grafenauer pravzaprav ni tako hudoben kakor je razpvit. Mož je ravno le orodje v roki političnokrošnih farjev in zato pač ne smemo od njega zahtevati, da bi imel posebno veliko pameti. Ali semtertja uide Grafenauerju jeziček, tako da ne ve kaj dela. Le z velikim trudom ga spravijo potem njegovi prijatelji zopet v red. Pri 4. seji državne zbornice ga je naš ljubi orglar že polomil. Že pred otvoritvijo seje in brez da bi mu predsednik to dovolil je pričel vpiti kakor zoboderec in hotel držati politični govor. Vpil je, da je novinec in ljudje so se mu prav iz srca smejali. Končno so ga potegnili njegovi prijatelji za frak zopet na svoj sedež. Blamirani orglar se baje precej jezi. Pa nič ne pomaga; se bodeš že poboljšal, dragi Grafenauer! Počasi, počasi gre vsaka stvar! Kadar kaj ne veš, pa vprašaj tistega, ki prižiga lampe v zbornici.

Zmešalo se jim je! Komu neki? No, gospodom, ki sedijo valed nerazsodnosti volilcev v občinskem zastopu občine Sele. Ti možakarji so: župan Jan. Uznik, Jan. Oražel, Florijan Olip, Andrej Dovjak, Jan. Ogris, Simon Pristovnik, Urban Mak, Jan. Piskernik, M. Ogris, Jernej Oražel, Janez Roblek, Tomaž Olip, V. Šmigovc. Pametnega ti po „Š Miru“ vzgojeni možakarji nimajo opraviti. Zato delajo neumnosti, kakor jih le pri Ribničanih na Kranjskem doživimo. Očitati smo tamošnjemu župniku par stvari, zaradi katerih bi nas lahko tožil, ko bi ne bile resnične. Ali ker je vse do pičice resnično, kar smo pisali o fajmostru Ivanu Nagel, zato je držal ta jezik za zobmi in molčal. Najel je pa svoje nepremišljene podrepnike, da napravijo — nekaj. Slavni občinski zaostopniki so res na ta lim sedli in dne 29. „rožnika“ leta 1907 po Kristovem rojstvu so napravili sklep, v katerem nas psujejo in kažejo jezike, kakor otroci, ki jim gleda še srajčica izza hlač. Ta svoj „sklep“ so objavili v „Š Miru“. O ti modrijani! Ali mislite, da se bomo jezili zaradi naše neumnosti? Ne, tega veselja vam ne napravimo. Le psujte naš list za „giftno krotko“; nas to le veseli, ker vemo, da smo biž za slabe farje in nahujskane bedake. Zakaj pa se skrivate za ljubljanske porotnike? Zakaj pa ne imenujete našega dopisnika po imenu, da bi vas za dolga vaša ušesa privlekel pred sodnijo? Sploh pa vas vprašamo: Kaj pa vas briga, kaj imamo mi z župnikom? Brigajte se za se, kajti vi niste bili voljeni, da branite slabe duhovnike! Ne vtikajte svoje nosove v stvari, ki vas nič ne brigajo! Sicer pa bomo odslej tem modrijanom tudi na prste gledali. Koliko vrčkov vina pa je župnik „Spenderl“, ker ste ga tako lepo branili? Pojdite spat, možje, drugače se vam celi svet smeji!

„Narodno šolo“ v sv. Jakobu so torej sezidali. Zdej so pa Koroški rešeni in edino župniku Ražunu se imajo zahvaliti, da jih še ni konec. Sol in to dobrih šol je sicer na Koroškem dosti. Ali prvaški odrešeni ki radi šole, v katerih se vcepi slovenski deci že v najnežnejši mladosti divje sovrašтво proti nemškemu sosedu. Šole bi ti ljudje radi, iz katerih bi prihajali fanatiki kakor Brejc, Grafenauer, Podgorc e tutti quanti. In zato zdej to veliko veselje nad „narodno šolo“ v St. Jakobu. Mi gošpode gotovo ne zavidamo. Z veseljem jim pustimo veselje, da se pustijo navduševati od kranjskih hujskačev. Le ljudstvo se nam smili, kajti temu ljudstvu se laže, da se gre bogve za kaj, ko se gre vendar edino za prvaško-farško-dohtorski žakelj.

„Der schwarze Huber“, znani klerikalec, kateremu je bilo že marsikaj očitano še vedno nima dosti. Kakor znano je tožil svoj čas urednika lista „Kärntner Wochenblatt“, ker mu je ta razne nečastne stvari očital. Urednik E. Maier-Höfner pa je bil oproščen, ker je zamogel svojo trditev dokazati. Črni Huber pa se je pritožil tudi na najvišje sodišče. Ali tožba je

bila zavržena in klerikalni oderuh mora plačati vse troške.

Mestna šparkasa v Celovcu je imela junija meseca sledeči promet: 272 strank je vložilo 65.276 kron; 195 strank pa je dvignilo 58.654 kron. Obresti za vložbe znašajo 4%.

Vlom. 3. t. so tatovi vlomili v barako „Pertagnolli“ pri Malnicah. Blagajo, ki je tehtala dva centa in obsegala čez 4000 K, so našli ljudje drugi dan razbiti v bližnem gozdu.

Mrliča so našli v celovski okolici. Bila je to 17 letna Marija Puntchart, ki se je zastrupila. —

Po svetu.

Kmete klofufal je dekan iz Trnovega na Notranjskem. Zato je bil obsojen na 3 dni zapora ali 80 K globe. Mož je že preje enkrat sedel radi častikraje. Še to se manjka, da bi popi kmete pretepevali.

Loterijski vrag. Leta 1906 se je stavilo v Avstriji na loteriji nekaj čez 91 in pol milijonov krat. Skupno se je zastavilo čez 33 in pol milijonov kron. Stav se je pa dobilo za nekaj čez 1 milijon kron. Loterijski neumneži so znesli torej v loterijo 33 krat več nego so dobili. To je res — davek na neumnost.

Iz črnega tabora. Pred okrožno sodnijo v Kremnu je bil obsojen župnik Johan Kern zaradi volilne sleparije na 300 K globe; poleg tega se mu je odvzelo volilno pravico za 6 let. Koliko takih sleparjev imamo na Štajerskem in Koroškem!

Celo mesto uničeno. 17. junija je bila velika nevihta v mestu Trikkala na Sesalskem (Grško). Oblaki so se odtrgali in v par urah je bilo mesto uničeno. Mrtvih je nad 300.

Lep župan. Župan Schmitz amerikanskega mesta San Francisco je bil obsojen na 5 let ječe zaradi sleparije.

Gospodarske.

Reja telet z mlekom. Nek nemški živinorejec piše: Navadno se prodaja teleta že v starosti 2—3 tednov mesarju, da se potem mleko prodaja. Če pa lahko prodamo živa teleta po 48 v funt' in prodajamo mleko nič dražje, nego po 12 vin. liter, priporoča se, da pustimo teleta več časa sesati. Mi smo imeli n. pr. tele, ki je tehtalo ob rojstvu 10 funtov. Po 20 dneh tehtalo je to 130 funtov. Na dan je zadobilo toraj na teži 3 funte. Po zopet 20 dneh tehtalo je 230 funtov. Na dan je pridobilo v tem času toraj po 5 funtov teže. Krava je dajala okoli 15 litrov mleka na dan. Če računimo živo težo po 48 vin. in vsak dan 15 l mleka od krave, uporabilo se je mleko v prvih 20 dneh po 9.6 vin. liter in v naslednjih 20 dneh po 16 vin. Na vsak način pa je meso po 40 dneh več vredno nego po 48 vin. funt. Kjer se ne more toraj mleko drago uporabiti, tam se izplača že rediti z njim teleta za mesarje. Še bolj se izplača pa to za telet, ki jih mislimo vzgojiti. Na Gornjem Bavarskem dobivajo bikči, ki so 6 mesecev stari vsak dan okoli 15 l mleka in če so posebno dragocene živali, celo 10 mesecev. Telice dobivajo polno mleko 3 mesece. Take z mlekom vzgojene živali razvijajo se mnogo bolj krepko in vedno premagajo one, katerim se je zgodaj odvzelo mleko, kajti v prvih mesecih življenja daje se živali podlagi za nadaljni razvoj.

Ali naj se krava rabi za vožnjo ali ne? — Na to vprašanje nam odgovarja skušnja odločno: da! Kot vožnjo živino pri nas razbijajo krave le maliposestniki; pri vožnji krave seveda ne zmorejo toliko moči, kot težki voli ali bistri konji. Lahka vožnja ima pa za krave to prednost, da se primerno gibljejo, kar jim je za zdravje hasnjivo. V času, kadar moramo s kravo voziti, treba da ji dajemo nekaj več hrane, nego navadno; ob enem moramo paziti, da je ne prisilimo v vožnjo s preoblaganjem bremen ali s prenaglo vožnjo. Tudi ji moramo dati na dan vsaj po šest ur počitka. Paziti nam je pač treba posebno, da krave, kadar je breja, na noben način ne poškodujemo, par mesecev pred otelitvijo pa je celo ne zapregamo.

Mjilna voda (mjilnica), za kaj naj se porabi? — Navadno se mjilna voda od pranja koj na gnojišče razliva, ker je mnogi ljudje ne vedo drugače porabiti. Tem bodi povedano, da

je mjlina voda kaj izborna gnojilo za sadno drevje, vinske trte, cvetlice in travnike, posebej še za preganjanje in uničevanje glist na zelniku in v posodah s cveticami. Pomniti pa je treba, da ne sme imeti ta voda v sebi klorovega apna, sicer bi več škodila, nego koristila. Pri zalivanju z mjlino vodo gliste kar kupoma lezejo na vrh zemlje, da se lahko pokončajo. — Tudi se je rabila mjlina voda uspešno proti raznim gosenicam, mušicam in drugim sovražnikom zelenjadi. Škropilo se je z njo in mrčes je bil pokončan ali pa vsaj preganjan.

Ali se sme polagati živini krompir? — Surov krompir ni dobro dajati živini, ker ima v lupini in v kaleh mnogo strupa solanina. Surov krompir prouzroča tudi slab sir, ako uporabljamo mleko v ta namen. Pač pa se lahko krmi govejo živino s kuhanim krompirjem, ker se strup s kuhanjem izgubi. Najboljši je parjen krompir v ta namen pa moramo imeti posebne kotle, katere si zamorejo nabaviti samo večji posestniki. S krmljenjem kuhanega krompirja se bo živina debelela, posebno dobro pa vpliva kuhan krompir na mlečnost. 15 kg na dan pa ga ne smemo dajati živini. Krompir ima namreč premalo beljakovine in zato ne moremo izključno z njim krmiti. Tudi ne smemo kuhanega krompirja predolgo hraniti, ker se rad pokvari. Nasprotno krompirju dajati moramo živini peso in repo surovo, vendar razrezano. Za rezanje se dobe posebne priprave.

Kako zdraviti rane na konjskih kolenah? — Če nam konj po nesreči pade na prednji nogi in zadobi s tem močno rano, izgubi konj mnogo na vrednosti. Takega konja noče nikdo imeti. Da se rana zaceli in obraste z novo dlako, ravnati je tako-le: Konja, ki je padel, deti je v hlev ter mu rano oeliti s čisto mrzlo vodo, ali še boljše z vodo, v kateri se nahaja nekoliko lizola ali karbolne kisline. Če nimamo popolnoma čiste vode, je boljše nič ne prati, kajti z umazano vodo privedemo na rano glive, ki prouzročajo bolezen. Oprano rano posušiti je treba nato s čisto cunjjo, ter pokriti z novo pavolo, kakoršna se rabi za ovijanje ran. To pavolo je oviti s flanelom in nad flanel je pritrčiti usnjat ovitek. Tri do štiri dni naj bo potem konj v hlevu. Ovitek se nato previdno sname; posebno je paziti da se ne odtrga s pavolo škorja, ki se je napravila nad rano. Konj se nato lahko nekoliko sprehodi a nazadnje je koleno vnovič oviti. Za 12 do 13 dni odpade grinta in pod njo se napravi nova koža, ki je obraščena s takimi dlakami, kakoršne so okoli kolena.

Če hočemo imeti mnogo mleka, polagajmo kravi mnogo soli. Sol kravo vžeja in zato pije več vode. Krava, ki je popila mnogo vode, napravi pa več mleka. To mleko pa je seveda bolj redko, nego tedaj, če krava malo pije. Tudi s krmljenjem vodene piče (pese) zadobimo več mleka, nego s krmljenjem posušene piče (s senom).

Pri zdravljenju raznih ran se moramo zlasti nato ozirati, da se rane popolnoma šele tedaj ozdravijo, kadar so odstranjeni iz njih vsi nezdruvi deli. — Kratkotrajno je potrebno da se varuje rano takoj pred vsako nečistoščjo in da se rabi sredstva, ki hladijo ter branijo bolečinam. Dobro temu namenu služeče domače sredstvo je obče znana Pragerska domača zavra iz apoteke B. Fragner, c. kr. dvorni liferant v Pragi, ki se dohiva tudi v tukajšnjih apotekah (glej inserat).

Loterijske številke.

Gradec, dne 28. junija: 77, 31, 24, 41, 53.
Trst, dne 6. julija: 6, 56, 58, 51, 90.

Jajca

kupuje po prav dobri ceni **And. Suppanz**, nakupovalec jajc v Ptuj Rožmanova hiša blizu pošilnice) in v Središču (Dečkova hiša).

Lepo čisto rudečo vino

okoli 40 hektolitrov se prodaja. Vabim kupce in gostilničarje, ki potrebujejo dobrega vina, naj se oglasijo.

Matija Tekauc

Velika vas št. 23, pošta Leskovec pri Krškem.

*Naj toče majhen sem mošic!
Pa sem lepo debelih lic.
In ta sem le zato dobil.
Ker sem Kathreinovo kavo pil.*

Nihče naj bi ne pil
močno razbujajoče
zrne kave nemešane!

**Kathreinova
Kneippova
sladna kava**

sama se je obnesla za
najokusnejšo primes,
ki lahko
prebavna,
redilna in
krvotvorna
speši zdravje.

Otroke
bi bilo samo
še navajati
Kathreinove
kave.

Nova velika trgovina

se je pričela v Celju na kolodvor-
skem prostoru na voglu hiše

hotela Stadt Wien od
Johanna Koss-a

Velika zaloga vsakovrstnega
modnega in perilnega blaga za
ženske, štofi in cajgi za
moške obleke, amerikan-
skih in tudi drugih svile-
nih robcev, zelo močno belo
platno za perilo in prtiče, srajce,
kravate, ženskega druka (od
fiberja) vozičkov za otroke
od 6 gl. naprej in vsakvrst-
nega drugega blaga po zelo
nizki ceni. Postrežba zelo so-
lidna.

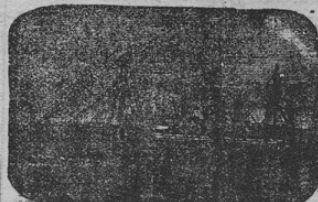
Za obilni obisk se priporoča.

Johann Koss, trgovec.

Vinogradno posestvo

na okrajni cesti, 30 minut od Celja v najlepšem
okraju z vincerijo, stalam kletjo in prešo se takoj
po nizki ceni prodaja. Več se izve pri lastniku
R. Tabor, Celje, gospodska ulica 5.

Hamburg-Amerika-Linie.

Najhitrejša vo-
nja po morju
5 dni, 7 ur,
38 minut. Red-
nadirektna vo-
za s brzo in
poštami par-
niki, ki imajo
dvojnate vijake,
iz Hamburga do New-Yorka: dalje v Kanado,
Brazilijo, Argentino, Afriko.
Natančnejša pojasnila daje Generalna agentura
za štajersko Gradec, IV., Annenstrasse 10,
„Österr. Hof.“

Zahtevajte brezplačno

in franko moj veliki ilustrirani cenik s
1000 slikami o niklobrzi, srebrnih in zla-
tah, kakor o vsakovrstnih srebrnih in
zlatinah, godbenih instrum. robe iz jela
in usnja po prvotno-tovarniških cenah.
Niklasta remonter ura K 3.-
Sistem Roskopf-patent 4.-
Švicarska originalna sistem Roskopf
patent-ura 5.-
Registrirana „Adler-Roskopf“ niklasta
anker-remontar-ura 7.-
Srebrna rem-ura „Gloria“ deh 8.-
Srebrna rem-ura z dvojnimi pokrivali 12.-
Ura kukavica K 8-50, budilnica 2-90 kuhinjska ura K 3.-
„Schwarzwälder“-ura K 2-80.
Za vsako uro 3 letno pisмено jamstvo. Nobene rizike! Za-
menjava ali pa se denar vrne.

Prva tovarna za ure **Hanns Konrad**
v Mestu (Brix) št. 876 (Češko).

Mlinarski učenec

se takoj sprejme, taisti dobi mesečno plačo
bo že z dvema letoma pomočnikom ime-
ali „freisprechan“. Več se izve pri **Josef Wogrnitz**
umetni in valčni mlin, Ptujška gora na Močah
pri Ptuj.

Ženitna ponudba.

Sem star 26 let, z dobrim
zaslužkom, in prihranjenim
600 kron in želim dekleta od
20 do 30 let starega ali mlado
vdovo brez otrok oženiti. Več
se izve pri „Štajercu“. 443

Jaz sem kupec

za dobro gostilno s par
orali zemljo, da se lahko 2
kravi redi; blizu Ptuja ali Ma-
ribora. Več pove upravništvo
„Štajera“ 448

Na prodaj

Konjderski ali šuberski posel
(Abdeker) kateri nosi na leto
3.000 K. Več pove Šmidte-
cher Abdeker Csakathurn
Ogersko. 451

Oženjen viničar

zastopen, delaven človek s
trema ali štirimi pomožnimi
delavci se sprejme v sredi ali
koncem oktobra v dobro vin-
cerijo. Več se izve pri gosp.
Pack trgovec na Zbelovem
(Plankensteina) pri Poljčanah. 457

Sprejme se

krepi in pridni pokovski uče-
nec pod ugodnim pogojem. Na-
slov „Wiener Bäckerei Graz
456 Jalfhofgasse 67

Trgovski učenec

iz poštene hiše, zdrav in kre-
pek, nemškega in slovenskega
jezikla zmožen se takoj po
ugodnih pogojih sprejme pri
Fru z Hittergeru trgovina me-
šanin blagom v Labudu (La-
453 vamündu) Koroško

Stanovalna hiša 459

blizu Ptuja se prodaja; kaže za
gostilno ali vrtarijo ozir. pri-
meren za penzionista; 1/2 ure
od Ptuja; 1/4 orala zemljišča.
Več pove uprav. „Štajera.“

Izvrstno

staro in novo vino
prodaja **Josef Ornig**
v Ptuj.

Knjigoveški učenec

iz dobre hiše in potrebno
inšolan se takoj sprejme v
knjigoveznici **W. Blanke**,
v Ptuj. 445

Enonadstropna nova hiša

z vrtom za vsak obrt spo-
sobna z dvema stancama
več sob katere so zmiraj od-
dane; 2 stanciska prostora
blizu tovarne (Gewerkschaften)
se zaradi posebnih razmer po
nizki ceni odda. Na hiši je
pravica za točenje žganja vina
in piva. Več se izve pri „Sta-
jercu“ 431

Dobro gostilno ali pe- karijo

pri mestu ali v trgu išče Ja-
kob Koroschetz v Smi-
helu pri Piberku (Bleiburg)
Koroško. 436

Hiša na prodaj.

Zavoljo posebnih razmer
prodaja po nizki ceni 1 na-
stropna nova hiša v im-
kjer so stalne dobre tovarne
Hiša je dobra za vsako
ima dva trgovska prostora
več lepih sob, ki so zelo
oddane strankam, nadeja se
voljenje točnje vina in
ter pive; poleg je vodnjak
lep vrt. Naslov pove upr-
ništvo „Štajera.“

XXXXXXXXXXXX
**Zaloga
Radenske slatine**
(Radener Sauerwasser)
na debelo in drobno priročata posebno gostilničarjem
Brata Slawitsch, trgovca v Ptuj.

Harmonika na vetru Praktična novost! Krasna godba!

Ta instrument se na vrtih
hišah, stangah, drevesih,
sah itd. pritrdi in daje li-
sovi in akordi že pri naj-
manjšem vetru res prijeten
umetni vžitek. Harmonika
(Windspiel) so 28 cm dolg
in stane komad
samo K 3.- samo
Razposilja se po poštah
povzetju Erzgebirgische
Musikwaren-Versandhaus
Hanns Konrad v Mestu (Brix)
Nr. 876 na Češkem.
Zahtevajte velik ilustrirani
cenik z nad 3000 slikami
brezplačno in po pošti
prosto.

Dve posestvi

s poslopijem (gozd, travnik
in njuje) v lepi
veliki cesti, pol ure od
dvora, se pod ugodni
goji prodajo oziroma naj-
najem daje. Natančnejše
jasnila daje resnično
g. Anton Schwaiblmair
v Politzanah

Hans Wouk

velitrgovina z mešanim blagom,
vinom in žganjem

v Poličanih

poroča p. t. občinstvu svojo bogato zalogo
domnega špecerijskega blaga, kakor fine parne
mleke, vinberle, cibebe, kave, masti, jedilno olje,
stolej itd. kakor tudi zalogo manufakturnega
blaga, štofi, druki, platno itd.

Nakupuje

šije, jajca, maslo in poljske pridelke.

Nakup in prodaja

blaga pristna naravna vina en gros in dobro
pravo žganje en gros in en detail.

Zahtevajte

215

am, da se Vam pošlje ilustrirani cenik z nad 1000 slikami.
Šta 1/2 nat. velik.

Garancija več let

Vsako ne breznapačno blago su vzeme
pri polni svoti nazaj.

Nr. 365 Srebrna dam-
sko rementar gold. 3.50

Nr. 322 Srebrna rementar 3.50
za gospode gold.

Nr. 337 Srebrna anker 15 kamenjev
gold. 5. dvojni 6.50
mantel gold.

Nr. 341 Srebrna anker dvojni mantel
15 kamenjev, po-
sebnost motna gold. 7.9-50

Anton Kiffmann
največja zaloga ur srebrnega in zlatega
blaga. Eksport v vse dežele.
Marburg P. I., Stajersko.

Obstano varovano!

Vsake ponarejanje kaznivo!

Edino pristen je Thierryjev balsam

z zeleno varstveno znamko z nuno.
12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic
ali velika specijalna steklenica s pa-
tentnim zaklopom K 5.—
Thierryjevo centifolijsko mazilo
za vse se za tako stare rane, vnetja,
poškodbe itd. 2 lončka K 3.60. Pošilja
se samo po povzetju ali denar naprej.
Te dve domači zdravili ste kot naj-
boljši splošnoznani in staroslavni.
Naslavila naj se na
lekarnarja **A. Thierry v Pregradi**
Zaloga po skoro vseh lekarnah. Knjiž-
ice s tisočizvrnih zahvalnih pisem za-
stoj in poštne prosto.

Prava britev iz Solinga

za vsako mojo britev
prevzamem polnagaranc-
cijo, ker je vsaka iz
najboljše angleškega
jekla izdelana.

Ster. 8700 Dobra britev, s fino polirano votlo brušeno
kino, povsem ostra, črno poliran les in etui K 1.50
Ster. 8701. Posebno dobra britev, najfinišje po-
lizana 1/2, votlo brušena, povsem ostra, črno
pol. les in etui. K 2.—
Ster. 8702. Ista britev kot 8702, ali 1/2, votlo brušena K 2.50
Ster. 8706. Najfinjša britev iz posebno dobrega dela
1/2, votlo brušena, črno poliran les, povsem
ostra in etui. K 2.80
Ster. 8710. Izredno fina britev v izborni izpeljavi
1/2, votlo brušena, črno pol. les, povsem ostra
z etui. K 3.50
Ster. 8715 mesto lesa prava slonova kost, 1/2, votlo
brušena povsem ostra, izvestno delo, tudi etui K 4.80
Varnostni aparat za briti, jako ugoden in brez ne-
varnosti. K 3.50
Zaloga za britev K 1.20, K 1.50 in K 2.—

Razpošilja po **Hanns Konrad** razpošiljalna tvrdka
v Mostu (Brix)
št. 876 (Češko).
Bogato ilustriran cenik z nad 3000 slikami zastoj in
franko. 542

MASTIN

dirktorja pl. Trnkoczyja krmilno varstveno sredstvo se dobiva
pristno pri trgovcih le pod imenom **MASTIN**. Previdni
kmetovalci ga primeša krmu vsaki domači živali. Najvišje
medlje na razstavah in tisoč zahvalnih pisem pričajo
o velikih uspehih, ki se dosežejo z mastinom.
Tovarniška zaloga: lekarnar Trnkoczy, Ljubljana. 51

Hranilnica (šparkasa)

mestne občine == Celje ==

vpeljala je v interesu prebivalstva

domače hranilne blagajnice

(Heimsparkassen)

in to s 15. julijem 1907.

Te domače blagajnice, ki so se na Avstrijskem od svojega obstoja sem hitro med pu-
blikom razširile in ki se razveseljujejo povsod pri štedljivih ljudeh, zlasti pa pri manj premo-
žnemu ljudstvu velikega prijateljstva, dajejo posebno najboljšo priliko, pospešiti štedljivost in na
ta način malim štedljivcem omogočiti polagoma povečanje njih malega premoženja.

Vsakdo, ki vloži pri podpisani hranilnici najmanje 4 K, dobi na željo domačo blagajnico
domu. — Vloge v domačo blagajno se sprejemajo od 15. julija 1907 naprej vsak

ponedeljek in četrtek od 9 do pol 12 ure dopoldne.

Podrobnejša oznanila obsegajo vložne knjižice domače hranilnice.

Ravnateljstvo mestne hranilnice celjske.

446

Okrajna hranilnica (šparkasa) v Rogatcu

**Obrestuje hranilne vloge na vložne knjižice do
5.000 kron z 4 1/4 procenti.**

Obresti se dopiše vsako pol leto h kapitalu in se jih zopet obrestuje. — Davek na rente poplača
neposredno hranilnica sama brez vsacega odpisa pri imetju strank.

Obresti za hipotečna posojila 5 1/2 %, za menice (Wechsel) 6 %

Klaring-promet c. k. poštne hranilnice, šek-konto št. 41774.

Zistem domačih hranilnih blagajen.

452

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez
prekladanja v New-York in v Filadel-
fijo. — Dobra hrana — Izborna oprava
na ladji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel na Dunaji

Franc Dolenc, kone. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41. 587

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Domača pijača

narejena z „Mostin“ da izvrstno pijačo in je
je najboljšo nadomestilo za pristni sadni mošt
„Mostin“ je sestavina naravnih substanc
in vsled tega neškodljiv ter vpliva ta pi-
jača na človeka oživljuje in pospešuje prebavo.
300 l. te pijače narejene z „Mostin“ stane 4
gld. 80 kr. „Mostin“ se dobi pri Janezu
P o s c h, špecerijska trgovina, Maribor, Koroška
ulica 20. 449

Kupčijska prilika.

Lepo posestvo na veliki cesti iz 12 oralov zemlje
obstoječe, vinograd, nekaj gozda travniki in
njive Zidana hiša sposobna za trgovski posel
ima 3 štacunarske sobe 7 stanovalnih sob, vel-
bane kleti zidane velbane štale in kovačijo. Vse
v najboljšem stanu 10 minut od fabrike Na-
tančnejse se izve pri Vincenc Prešern v Poli-
čanah 447

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Dva bolniška strežnika

V splošni bolnišnici v Mariboru sprejmeta se
tako v službo. Plača za vsacega 20 K na me-
sec, prosto stanovanje in hrano. 450

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Izgubil

je neki uradnik od užitnega davka od Pacing
do Ptuja blizo 2.000 kron z mesečnimi računi
vred. Ker je omenjeni v veliki zadregi in trpi
strašno škodo, se ponižno lepo prosi, kdor bo
našel denar naj ga izroči pri policiji ali pa pri
mestnem uradu v Ptuj proti dobremu plačilu
nazaj. 458

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta
Ptuj

Vstanovljena
leta
1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnih od
8-12 ure.

Občanje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.
Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Namesto
18 kron samo 8 kron

Krasne Anker Rem. ure za go-
spode iz Gloria srebra

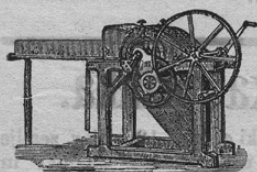

s tremi močnimi lepo gra-
viranimi pokrovi, 10 ka-
menčkov, natanko idoče,
se pošiljajo po poštini
povzetju za samo 8 K
in se vsakemu kupcu
prida 3 letna pismena
garancija

H. WEISS

tovarna za ure Dunaj Sechshaus/S

Tovarna za poljedelske stroje
C. Prosch-a v Celovcu.

priporoča
izboljšane
**vitale (Göpel)
mlatilnice**
z najnovejšimi te-
čaji (lagerji), lahko
tekoče. Dalje stroje
za rezanico delati, trijerje in mline za šrot.

Kupcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo vozne
prosto. Prodaja se tudi na obroke, ceniki se pošiljajo poštine
prosto in zastoj.

Lastna zaloga v Mariboru v Vikringhof ulici

Fabrika za poljedelske in vinogradniške mašine
Josef Dangs Wtw. Gleisdorf

priporoča najnovejšo „Göpel“, mlatilne stroje, mašine za rezanje
krme, šrot-mline, za rezanje repe, „Maisrebler“, tribure, pumpe
za gnojico, brana za mah (Moos-
egge), konjske mrvne grablje,
ročne grablje, vile za mrvo, kose
za travo in žitje, najnovejšo sadne
mline s kamnitimi valjčki in za-
cinarimi „Vorbrecherji“, hidrav-
tične preše (z original Oberdruck-
Diff-Hebelpresswerke Patent Duch-
seher (z največjim uspehom), ki
se dobijo le pri meni,

Angleški „Gustahlmesser“.

Rezervni deli. Prodaja mašin tudi na čas in ga-
rancijo. Ceniki zastoj in franko.

Pisarno za posestvo in hipoteko,
od oblasti dovoljena in protokolirana.
Karl Kržiček, Maribor, Burgasse 8

preskrbuje nakup in prodajo graščin in pose-
stev, tovarniških podjetij vsake vrste, stanovanj,
vil, letovišč, mlinov, prostorov za zgradbe, njiv,
travnikov in gozdov itd., dalje preskrbuje poso-
— jila na prvo in drugo vlogo.

Sam prodam v Mariboru veliko število najraz-
ličnejših lepih in jako cenih posestev, kakor tudi
v raznih večjih krajih po spodnještajerski deželi.
Pojasnila dajem vsak čas in brezplačno.

Prtiči (Plahte)

za pojstle iz domačega platna se dobivajo samo
v ta novi veliki trgovini

Johana Koss v Celju

po gld. r30

Ura na perpendikelj z
bilon (Schlagwerk) K 10.50
vilepo poliranem kostnu z orehovega lesa,
30 ur idoče, z belo cifernico, 61 cm visoka
K 10.50.
Ista, 14 dnij idoče, z bilon (Schlagwerk)
na uro in na pol ure . . . K 14.20
Bilo slično zvonjenju v stolpu zviša ceno
pri prvi uri za K 1.—, pri drugi za
K 1.50.
Te ure so vsled svoje vrednosti in krasote
elegantni predmet v pohištva.
Za vsako uro 3 leta pismene garan-
cije.

Razposilja po povzetju
HANNS KONRAD

Prva tovarna ur v Mostu (Brüx) št. 876 (Česko).
Bogato ilustrovani ceniki z nad 3000 podobami se pošiljajo
po zahtevi vsakomur zastoj in franko.

V ptujskem mestnem sopar-
nem kopališču

se dobijo odsihmal kopele s hlapenem po alede-
žih jako znižanih cenah. Vsak navaden dan ob
1 uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik
ob 1/11 uri predpoldan za 60 vin. (30 kraj-
carjev.)

Vedstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettauer
Badeanstalt).

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj
razen klanice in plinarske hiše postavljena je
nova parna žaga vsakemu v porabo.
Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj raz-
laga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in
spahati i. t. d.

Jos. Kasimir, Ptuj

trgovina s špecerijo, materijalom, barv-
blagom, skladišče pive bratov Reininghaus

Priporočam:

Dobri sir, najboljše salame, kisle vode,
malinov sok, najboljša žgana kava! —
Redilni prašek za konje,
svinje, redilno apno! —
Karbolinej, ter oljnat barve, lak, čepicil

Peljem le dobro blago po najnižjih cenah in zagotovo
vedno realno dobro postržbo; Omenim še, da se nahaja moja
govina le v lastni hiši, kjer je bila preje glavna tobača
fika!

Styria-

bicikeln

Novi modeli 1907

Gena za gotov denar

Styria-bicikeln model
(Strassenrad) po K 140
160 Styria-bicikeln
najfinejši (Strassenrad)
po K 180K200 Styria-
bicikeln (Halbrenn-
maschine) po K 240 Styria-bicikeln (Luxus-
Herrenrad und Strassenrenner mit Patent-Styria-
Doppelglockenlager po K 280

Ze rabljene, toda se prav dobro bicikeln prodajajo po
80, 100 K. Na obroke (rate) po ugodni pogoji prodajajo
samo zanesljivim kupcem in proti dvanajstmes-
nemu poplačilu in sicer samo nova kolesa. Za
zahtevanje vsakomur, ki misli bicikel kupiti, pošlje cenik
zastoj. Styria-bicikeln so dandanašnji najmenitnejši
fabrikati. Največja tovarna na Avstrijskem izdeluje
bicikeln kakor tudi posamezne dele.
V zalogi imava tudi vse posamezne dele bic-
kelnov in tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luft-
schläuche und Laufmängel).

Brata Slawitsch, Ptuj, Ormož in Rogatec

Naročila naj se pošljejo zastopnikom, ker fabrika posameznih
335 koles ne razpešlja in ne prodaja.

Rane

vseh vrst naj se varu-

jejo skrbno pred vsako nečistostjo,

kajti vsled te postane lahko najmanjša rana nevarna in vo-
lika. Že 40 let sem se rabi omekajočo Pragersko domajo
žavbo kot zanesljivo obvezno sredstvo. Ista varuje rane,
zmanjša vnetje in bolečino, vpliva hladilno in pospešuje
sploh zdravljenje.

razpošilja se vsak dan
1 cela doza 70 vin. 1/2, 50 vin. po pošti
proti naprej-plačilu 3 K 16 vin. se pošlje
franko 4 doz, za 7 K pa 10 doz, in to na
vse avstro-ogrske stacije.

Vsa dela zavrtkov imajo postavno varstveno
znamko.

Glavni depot:

B. FRAGNER, c. k. dvorni liferant.

Apoteka „zum schwarzen Adler“
Praga Kleinesse, Ecke der Nerudgasse No. 203.
Skladišče v apotekah Avstro-Ogrske.

Na prodaj

je lepo posestvo, 1/2 ure hoda od Štor obstoj
iz 38-70 Ar izvrstno obdelanega vinograh
3-67 Ar travnika s sadnim drevjem, hišo, hlev,
avinjaka, dervarnice, vse zidano, z opeko kni-
hiša ima 3 lepe sobe s popolno hišno opremo
stiskalnica.

Več pove lastnik Franz Pegenau na Te-
harjih 29 pri Celju.

Svarilo! Kakor ima vse, kar je dobro,
svoje posnemovalce, tako skrb
v novem času tudi neka nesolidna konkurenca poskuša
za-se renom staroznanih Rogasških mineralnih
(lastnina štajerske dežele). Omenimo torej, da se
le „Tempelquelle“ in „Styria Quelle“ pravi rogasški
kislji vodi. Pazi vedno na naso znamko, ki ima p
teh imen štajerski deželni zreb (panter) in na znanst
Rohitscher.